

OPINIA

Nowelizacja Ordynacji podatkowej w zakresie interpretacji indywidualnych

Business Centre Club negatywnie ocenia *projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (UD372) z 10 kwietnia br.*, przedłożony do konsultacji przez ministra finansów. Zmierza on – poprzez art. 2 – do wygaszenia interpretacji indywidualnych prawa podatkowego wydanych bliżej niesprecyzowanym podmiotom, co istotnie obniża bezpieczeństwo podatkowo-prawne podmiotów, które zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi do 15.07.2016 r. uzyskały indywidualne interpretacje prawa podatkowego.

Z punktu widzenia przedsiębiorcy:

Uzależnienie utrzymania mocy ochronnej tych interpretacji od formalnie dobrowolnego „uzupełnienia stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego będących przedmiotem wydanej interpretacji indywidualnej” o dane, co do przekazania których w momencie wnioskowania o interpretację podatnicy nie byli zobowiązani, stanowi **ingerencję w zamknięte i już ukształtowane zdarzenia prawne** (tu: wydane interpretacje indywidualne), rodzącą podejrzenie o sprzeczność art. 2 projektowanej ustawy z art. 2 Konstytucji RP. Ingerencja ta wydaje się przy tym nieproporcjonalna. **Cel w postaci uszczelnienia systemu podatkowego może być bowiem aktualnie realizowany przy pomocy instrumentów takich jak klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania. Powinno się go jednak realizować z poszanowaniem ogólnych zasad prawa**, w tym zasady nie działania prawa wstecz.

Propozycja zmierzająca do wygaszenia w 2018 r. interpretacji indywidualnych zgodnie z prawem wydanych przed 15.07.2016 r., będąca w pewnym sensie próbą rozciągnięcia systemu normatywnego klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania na okres sprzed dnia wejścia w życie tej klauzuli, nie może uzyskać aprobaty. Jako „domknięcie” otoczenia

prawnego klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania należy natomiast odczytywać propozycję zobligowania podmiotów powiązanych do występowania ze wspólnym wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej prawa podatkowego lub opinii zabezpieczającej. Trudno w związku z tym polemizować z potrzebą wprowadzenia do porządku prawnego instytucji wniosków grupowych. **Wprowadzenie obowiązkowych wniosków grupowych dla podmiotów powiązanych powinno jednak nastąpić wyłącznie w odniesieniu do przyszłości. Za niedopuszczalne należy uznać, dokonywane niejako „przy okazji” wprowadzenia wniosków grupowych, rewidowanie, a w istocie rzeczy wygaszanie interpretacji indywidualnych wydanych przed 15.07.2016 r. drogą konfrontowania ich z przepisami prawa, które są dzisiaj projektowane, a wówczas nie obowiązywały.**

Dodatkowo, należy zauważyć, że projekt nowelizacji Ordynacji podatkowej nie wskazuje wprost o jakich kategoriach podmiotów powiązanych jest w nim mowa. Projektodawca nie referuje do przepisów odnoszących się do kwestii cen transferowych i podmiotów powiązanych ściśle tam definiowanych. Analizując projekt nowelizacji trudno jednoznacznie założyć, że wprowadzane przepisy o interpretacjach grupowych dotyczyć mają jedynie podmiotów powiązanych rozumianych jako grupę podmiotów zaangażowanych w jedno zdarzenie rodzące skutki podatkowe. Jak czytamy w uzasadnieniu projektu, „Regulacje dotyczące tego typu wniosku miałyby zastosowanie w przypadku, gdy stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe przedstawione we wniosku o interpretację indywidualną obejmowałby transakcje lub inne czynności dokonywane z udziałem podmiotów powiązanych, tj. podmiotem krajowym, podmiotem zagranicznym lub podmiotem, który ma stać się podmiotem krajowym lub zagranicznym”. Niemniej, z normy wynikającej z wprowadzanego przepisu art. 14t ustawy nowelizującej **nie wynika wprost, jakie podmioty są objęte obligatoryjnym wnioskiem grupowym, co z kolei daje przyzwolenie do szerokiej i z dużym prawdopodobieństwem również niejednolitej wykładni w tym zakresie.**

Szczegółowe uwagi:

BCC negatywnie ocenia katalog informacji wymaganych do złożenia wniosku grupowego. Jest on opisany niezwykle szeroko i mało precyzyjnie, a skutki błędnego podania informacji obciążają podatnika, który traci ochronę wynikającą z uzyskania interpretacji podatkowej, np.

- a) należy podać „wartość przedsiębiorstwa, jego zorganizowaną część lub prawa majątkowego” – czyli ceny (brutto? netto?), wartości rynkowe, emisyjne oraz nominalne (+/- 25%). Na dzień składania wniosku niemożliwe zwykle będzie dokładne określenie takich wartości, a skutkiem błędnego wskazania jest to, że interpretacja przestaje chronić podatnika,

- b) „wskazanie transakcji i innych czynności dokonanych, będących w trakcie lub planowanych, od których uzależniona jest, zarówno bezpośrednio jak i pośrednio, osiągnięcie głównych korzyści, o których mowa w pkt 1” – tak szerokie wymaganie powoduje, że organy podatkowe będą mogły kwestionować ochronę wynikającą z interpretacji w sytuacji nie podania przez podatnika nawet mało istotnej (z punktu widzenia podatnika) czynności. Już obecnie organy podatkowe kwestionują moc ochronną interpretacji wskazując na niewielkie nawet braki/niedoprecyzowania w stanie faktycznym (np. brak adresu siedziby spółki celowej). W sytuacji wniosku grupowego, i konieczności podawania nawet czynności pośrednio powiązanych – ryzyko to będzie jeszcze większe i w praktyce interpretacje przestaną wypełniać swoją funkcję (będą dawać podatnikom tylko iluzoryczną ochronę) i istotnie zwiększą ryzyko prowadzenia biznesu,
- c) wskazanie czy transakcje lub inne czynności są lub będą dokonywane wyłącznie z podmiotem powiązanym, czy również z innymi podmiotami – w praktyce może być trudne do precyzyjnego ustalenia (np. w podmiotach, w których występuje wysoka rotacja pracowników, lub są pewne różnice w transakcjach z podmiotami powiązanymi i innymi podmiotami);
- d) ponadto, przygotowanie wniosków grupowych w takim kształcie będzie czasochłonne, drogie, a efekt ochronny – niepewny (błąd w podawaniu wartości, nieprecyzyjność przepisów będzie oznaczać utratę ochrony w ramach interpretacji wydanej na wniosek grupowy). W sytuacji ciągłej zmiany przepisów podatkowych, podmioty działające w grupach kapitałowych zostaną w praktyce pozbawione istotnego narzędzia zarządzania ryzykiem podatkowym.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 projektu, interpretacje indywidualne wygasają z dniem wejścia w życie ustawy, jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1 nie zostaną przez podatnika przekazane informacje w zakresie wskazanym w art. 14t par. 3 i 4. Przepisy art. 14k-14na Ordynacji podatkowej (regulujące okres ochronny dla podatnika wskutek zastosowania się do interpretacji) stosuje się tu odpowiednio. Oznacza to, że np. – w przypadku miesięcznego rozliczania podatków – ochrona wynikająca z otrzymanych dotychczas interpretacji wygaśnie już z końcem miesiąca, w którym nowe przepisy wejdą w życie. Jednocześnie, projektowane przepisy mają wejść w życie zaledwie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W ocenie BCC, jest to zdecydowanie zbyt krótkie *vacatio legis*, które istotnie ingeruje w bezpieczeństwo prowadzenia działalności gospodarczej. **Proponujemy, aby uzyskane już interpretacje**

wygasają z końcem roku podatkowego podatnika, tak aby nowe przepisy nie ingerowały w już trwające transakcje lub toczące się procesy biznesowe.

Art. 2 ust. 3 projektu wskazuje natomiast, że w sytuacji gdy podatek (który już otrzymał interpretację) uzupełni wniosek (zgodnie z nowymi przepisami) i w wyniku takiego uzupełnienia wydana zostanie nowa, ale jednak zmieniona interpretacja – utraci ochronę wynikającą ze starej interpretacji w odniesieniu do okoliczności, które zaistniały po dniu wejścia w życie projektowanych przepisów. Analogicznie jak w punkcie 2 – jest **to zbyt krótkie vacatio legis i stawia pod znakiem zapytania wszystkie toczące się procesy biznesowe i transakcje.**

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński
rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC
tel. 602 571 395, 22 58 26 113
e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club istnieje od 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju, ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych. Wśród członków BCC znajdują się największe korporacje krajowe i zagraniczne. Członkami Klubu są także uczelnie wyższe, wydawnictwa, szpitale, prawnicy, dziennikarze, naukowcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC prowadzi działania w blisko 250 miastach i 23 łóżach regionalnych na terenie całej Polski. Koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom. BCC jest członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski. Kontakty prasowe: <http://www.bcc.org.pl/Eksperci.244.0.html>
Więcej: <http://www.bcc.org.pl> oraz: <http://www.facebook.com/pages/Business-Centre-Club/301754142096>